

Buugga Daanyeel - Boqol iyo Konton iyo Shan

Muujinta Araggii Ugu Dambeeyay ee Daanyeel: Socdaal Isbarbar Yaac ah oo la leh Bikradihii Xigmadda Lahaa

Jeff Pippenger
2024-03-24

Waxaannu bilownay tixgelintayada ku saabsan aragtiddii ugu dambaysay ee Daanyeel annagoo aqoonsannay Daanyeel inuu yahay astaan dadka axdiga Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya, waxaana aayaddii kowaad la xidhiidhinay cutubka ugu dambeeya si aynu u bilowno garashada sifooyinka nebiyadeed ee dadkaas maalmaha ugu dambeeya ee uu Belteshaasar matalo. Dadka axdiga Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya waxay u taagan yihiin Millerites-tii dhaqdhaqaaqii malaa'igta kowaad, iyo boqol iyo afar iyo afartan kun ee dhaqdhaqaaqii malaa'igta saddexaad. Millerites-tu waxay rumoobiyeen masaalka tobanka bikradood, masaalkuna wuxuu ku soo noqdaa maalmaha ugu dambeeya xarafka xarafka ka dambeeya.

“Badanaa waxaa la ii tilmaamaa masaalkii tobanka bikradood, shan ka mid ahi ay ahaayeen kuwo caqli leh, shanna kuwo nacas ah. Masaalkan waa la fuliyey, welina waa la fulin doonaa ilaa xarafka ugu dambeeya, waayo wuxuu leeyahay ku-dhaqan gaar ah oo wakhtigan ku saabsan, oo, sida farriintii malaa'igta saddexaad, waa la fuliyey, wuxuuna sii ahaan doonaa runta haatan taagan ilaa dhammaadka wakhtiga.” Review and Herald, August 19, 1890.

Khibrada labada dhaqdhaqaaq ee maalmaha ugu dambeeya waa khibrada Adventism-ka.

“Masaalka tobanka gabdhoo ee bikradaha ah ee ku jira Matayos 25 wuxuu kaloo muujinayaa waayo-aragnimada dadka Adventist-ka ah.” The Great Controversy, 393.

Milleriyyintu waxay mataleen dhaqdhaqaaqii malaa'igta kowaad, waayo-aragnimadooduna sidoo kale waxaa matalayay kiniisaddii Filadelfiya. Sannadkii 1856, dhaqdhaqaaqii Milleriyyiinta ee Filadelfiya wuxuu u gudbay dhaqdhaqaaqa La'odikiya, oo fallaagadii 1863-na wuxuu sii ahaan ugu gudbay kiniisadda Todobaadka-maalin Adventist ee La'odikiya.

Boqol iyo afartan iyo afarta kun waxay matalaan dhaqdhaqaaqa malaa'igta saddexaad, waayo-aragnimadoodana waxaa sidoo kale matalay kaniisadda Filadelfiya. Sannadkii 1989, kitaabka Daanyeel waxaa laga furfuray kaniisaddii La'odikiya ee Seventh-day Adventist, 11-kii Sebtembar 2001-na, dhaqdhaqaaqii Adventist ee La'odikiya ayaa billowday, bishii Luulyo ee 2023-na, waxaa yimid u gudbidda dib loogu noqday dhaqdhaqaaqii Filadelfiya.

Belteshazzar, ama Daanyeel, wuxuu matalaa dhaqdhaqaaqii Filadelfiya ee maalmaha ugu dambeeya, kaas oo ku celinaya dhaqdhaqaaqii Filadelfiya ee Milleriyyiinta “xaraf kasta sidii uu ahaa.” Aayadda koowaad ee araggii ugu dambeeyey waxay matalaysaa dadkaas maalmaha ugu dambeeya, markhaatifurka ugu dambeeyana ee araggii ugu dambeeyey waa inuu waafaqaa markhaatifurka koowaad ee araggii ugu dambeeyey. Hannaanka daahirinta ee Daanyeel cutubka laba iyo tobnaad wuxuu aqoonsanayaa korodhka aqoonta, iyo labada kooxood ee sidaas lagu soo

saaro. Belteshazzar waa matalaadda ugu dambaysa ee kuwa xigmadda leh ee maalmaha ugu dambeeya. Daanyeel cutubka laba iyo tobnaad waxaa ku jira ugu yaraan shan runood oo nebiyadeed oo ahaa tiirarro u ahaa dhaqdhaqaaqii Milleriyiinta, kuwaas oo ay tahay in lagu celiyo dhaqdhaqaaqa malaa'igta saddexaad.

Midda kowaad waa habka daahirinta ee soo saara laba dabaqadood oo caabudayaal ah, sidaas darteedna wuxuu oofiyaa masaalkii tobanka bikradood labadaba dhaq-dhaqaaqyada bilowga iyo dhammaadka.

Laakiinse adigu, Daanyeelow, ereyada xidh, oo kitaabka shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka; kuwo badan ayaa kolba dhinac u ordi doona, aqoontuna way kordhi doontaa.... Oo wuxuu yidhi, Tag jidkaaga, Daanyeelow; waayo, ereyadu way xiran yihiin oo way shaabadaysan yihiin ilaa wakhtiga dhammaadka. Kuwo badan waa la daahirin doonaa, oo caddaan baa laga dhigi doonaa, oo waa la tijaabin doonaa; laakiinse kuwa sharka leh shar bay samayn doonaan; oo kuwa sharka leh middoodna ma uu fahmi doono; laakiinse kuwa xigmadda leh way fahmi doonaan. Daanyeel 12:4, 9, 10.

Kala soocidda kuwa xigmadda leh iyo kuwa shar leh (nacasnimada leh) waxay ku salaysan tahay fahamkooda—iyagoo maskax ahaan u kala qaybinaya—kororka aqoonta ee la furayo wakhtiga dhammaadka, ha ahaato 1798 ee Milleriyiinta, ama 1989 ee boqol iyo afartan iyo afarta kun. Dadka Ilaah waxaa laga doonayaa inay ogaadaan in Adventism-ku yahay waayo-aragnimada masaalka tobanka gabdhood ee bikradaha ah, waayo fahamkaas la'aantiis ma ay doonayaan inay gartaan goortii “wakhtiga dhammaadka” ee jiilka ugu dambeeya timid, ama waxa ay ahayd farriintii markaas la furdaamiyey. Haddii aan la fahmin in waayo-aragnimada Adventist-ku ay tahay hannaan imtixaan oo saddex-tallaabo ah, oo ku dhisan horumar isdaba-joog ah oo runta ah, kaas oo horseeda natiijo “nolol-ama-dhimasho” ah, suurtagal ma aha in la garto yeedhidda sarraysa ee qof kasta oo Seventh-day Adventist ah. Belteshazzar wuxuu matalaa dad og inay soo mareen habka daahirinta ee lagu tilmaamay “la daahiriyeey, la caddeeyey, oo la tijaabiyeey.” Isla habkaas daahirinta ee saddexda-tallaabo ah ayaa si gaar ah loogu aqoonsaday inuu yahay shaqada Ruuxa Quduuska ah.

Habase ahaatee, runta ayaan idiin sheegayaa; waxaa idiin roon inaan tago; waayo, haddaan tagin, Gargaaraha idiinma iman doono; laakiinse haddaan tago, isagaan idiin soo diri doonaa. Oo markuu yimaado, wuxuu dunida ku canaan doonaa dembi, iyo xaqnimo, iyo xukun: Dembi, maxaa yeelay, aniga ima rumaystaan; Xaqnimo, maxaa yeelay, Aabbahay baan u tegayaa, oo mar dambe iima aad arki doontaan; Xukun, maxaa yeelay, amiirka dunidan waa la xukumay. Weli waxyaalo badan baan idiin leeyahay inaan idinku idhaahdo, laakiin imminka qaadi kari maysaan. Habase yeeshee, markuu yimaado Ruuxa runta ahu, wuxuu idinku hanuunin doonaa runta oo dhan; waayo, isagu iskama hadli doono; laakiinse wax alla wixii uu maqlo ayuu ku hadli doonaa; oo wuxuu idiin sheegi doonaa waxyaalaha iman doona. Yooxanaa 16:7–13.

Hawsha Ruuxa Quduuska ah ee ku hago bikradaha caqliga leh “runta oo dhan,” waxay u baahan tahay in Isagu canaanto, taas oo micneheedu yahay digid ama qancin, dunida dembi, xaqnimo, iyo xukun; kuwaas oo ah isla saddexda tallaabo ee ka dhaliya qof inuu noqdo bikrad caqli leh ama

nacas ah sida ku qoran Daanyeel cutubka laba iyo tobnaad. Farriinta uu Ciise ku aqoonsaday inay tahay hawsha Ruuxa Quduuska ah waa “saliidda,” taas oo muujisa kala duwanaanta u dhexeysa kuwa caqliga leh iyo kuwa sharka leh ee ku xusan Daanyeel laba iyo tobnaad. Dadka Ilaah ee maalmaha ugu dambeeya waa inay fahmaan korodhka aqoonta ee jiilkooda, aqoontaasna waxaa ku jira garashadooda ah inay yihiin bikrado nacas ah ama bikrado caqli leh ee masaalka Matayos cutubka shan iyo labaatanaad.

“Yooxanaa waxyaalahan waxaa lagu tusay riyo quduus ah. Wuxuu arkay kooxda ay matalaan shantii bikradood ee caqliga lahayd, iyagoo laambadahoodii hagaajiyey oo shidan, markaasuu farxad iyo rayrayn ku dhawaaqay, ‘Waa kan samirka quduusiinta; waa kuwan kuwa xajiya amarrada Ilaah iyo rumaysadka Ciise. Oo waxaan maqlay cod samada ka yeedhaya oo igu leh, Qor, Waxaa barakaysan kuwii dhinta iyagoo Rabbiga ku jira tan iyo hadda ka dib: Haa, ayuu Ruuxu leeyahay, si ay uga nastaan hawlahoodii; shuqulladooduna way la socdaan.’”

“Kuwo badan oo maqlay farriimihii malaa’igta kowaad iyo tan labaad waxay moodayeen inay sii noolaan doonaan ilaa ay arkaan Masiixa oo imanaya daruuraha samada. Haddii kuwii dhammaantood qirtay inay runta rumaysan yihiin ay doorkooda u gudan lahaayeen sida bikrado xigmad leh, farriintu mar hore ayay quruun kasta, qabiil kasta, af kasta, iyo dad kasta loo naadin lahaa. Laakiin shan baa xigmad leh ahaa, shanna nacas bay ahaayeen. Runta waa inay tobanka bikradood ku naadiyaan, laakiin shan keliya ayaa diyaargarowgii lagama maarmaanka ahaa sameeyey si ay ugu biiraan kooxdaas ku socotay iftiinkii iyaga u yimid. Farriintii malaa’igta saddexaad ayaa loo baahnaa. Naadintan waa in la sameeyo. Kuwo badan oo u baxay inay la kulmaan Arooska iyagoo hoos imanaya farriimihii malaa’igta kowaad iyo tan labaad, waxay diideen farriintii malaa’igta saddexaad, taas oo ah farriintii ugu dambaysay ee imtixaanka ahayd ee dunida la siinayo.”

“Shaqo la mid ah ayaa la qaban doonaa marka malaa’igtaas kale ee lagu metelay Muujintii 18 ay bixiso farriinteeda. Farriimaha malaa’igta kowaad, labaad, iyo saddexaad waa in mar kale lagu celiyo. Baaqa waxaa loo jeedin doonaa kiniisadda, ‘Ka soo baxa iyada, dadkaygow, si aydaan dembiyadeeda uga qaybgelin.’ ‘Baabuloonii weynayd way dhacday, way dhacday, oo waxay noqotay hoygii jinniyada, iyo xabsigii ruux kasta oo wasakh leh, iyo qafaskii haad kasta oo wasakh ah oo la neceb yahay. Waayo, quruumaha oo dhammu waxay ka cabbeen khamrigii cadhada sinadeeda, oo boqorradii dhulka ayaa la sinaystay iyada, oo baayacmushtarradii dhulkuna waxay ku taajireen badnaanta raaxadeeda.... Ka soo baxa iyada, dadkaygow, si aydaan dembiyadeeda uga qaybgelin, iyo si aydnaan uga qaadan belaayooyinkeeda; waayo, dembiyadeedu waxay gaadheen ilaa samada, oo Ilaahna wuu xusuustay xumaatooyinkeedii’ [Muujintii 18:2–5].”

“Qaado aayad kasta oo cutubkan ka mid ah, oo si taxaddar leh u akhri, gaar ahaan labada ugu dambeeya: ‘Oo iftiinkii shumacuna innaba kuguma sii iftiimi doono; oo codkii arooska iyo kii aroosaddana innaba mar dambe lagama maqli doono dhexdaada, waayo, baayacmushtarradaadu waxay ahaayeen ragga waaweyn ee dunida; waayo, quruumaha oo dhan waxaa lagu khiyaaneeyey sixirradaadii. Oo iyada waxaa laga helay dhiiggii nebiyada, iyo kii quduusiinta, iyo kii dhammaan kuwii dhulka lagu laayay.’”

“Masaalka tobanka bikradood waxaa bixiyey Masiixa qudhiisu, faahfaahin kastaana waa in si taxaddar leh loo barto. Waxaa iman doona wakhti albaabku xidhmi doono. Waxa nala metelayaa inaynu nahay ama bikradaha caqliga leh ama kuwa nacasyada ah. Hadda ma kala saari karno, mana lihin awood aynu ku nidhaahno kuwa caqli leh waa ayo iyo kuwa nacasyada ahi waa ayo. Waxaa jira kuwa runta ku haysta xaqdarrada, kuwaasuna muuqaal ahaan dibadda waxay u egyihiin kuwa caqliga leh.” Manuscript Releases, volume 16, 270.

Sida Adventists ah oo loogu yeedhay inay ragga iyo dumarka ka soo yeedhaan Baabuloon marka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya la soo rogo, waxaannu “u taagan nahay ama bikradaha caqliga leh ama kuwa nacasyada ah.” Kooxdii Yooxanaa arkay ee “uu matalayey shantii bikradood ee caqliga lahaa, oo laambadahoodu la hagaajiyey oo ifayeen,” kuwaas oo Yooxanaa sii aqoonsaday inay yihiin kuwa leh “samirka quduusiinta,” oo “xajiya amarrada Ilaah iyo rumaysadka Ciise,” waa boqolka iyo afartan iyo afarta kun, kuwaas oo looga baahan yahay inay xajiyaan amarrada Ilaah, ku dhaqmaan rumaysadka Ciise, oo ogaadaan inay iyagu yihiin bikradaha ku jira masalka Matayos shan iyo labaatan. Ma aha oo keliya inay u baahan yihiin inay fahmaan inay yihiin ama bikrado caqli leh ama kuwo nacas ah, laakiin waa inay ku celceliyaan waayo-aragnimada uu Daanyeel matalay isagoo “la nadiifiyey, la caddeeyey, oo la tijaabiyey.”

Oo waxay ku heesayeen sidii gabay cusub carshiga hortiiisa, iyo afarta makhluuq hortooda, iyo waayeellada hortooda; oo ninna ma baran karin gabaygaas marka laga reebo boqol iyo afar iyo afartan kun, kuwaas oo dhulka laga soo furtay. Kuwanu waa kuwa aan dumarka isu nijaasayn; waayo, waa bikrado. Kuwanu waa kuwa Wanka raaca meel kastoo uu tago. Kuwan dadka dhexdooda ayaa laga soo furtay, iyagoo ah midhaha ugu horreeya oo Ilaah iyo Wanka loo qoondeeyey. Oo afkooda khiyaano lagama helin; waayo, iyagu eedla’aan bay carshiga Ilaah hortiiisa ku yihiin. Muujintii 14:3–5.

Ugu yaraan waxaa ku jira shan runood oo lagu matalay cutubka laba iyo tobnaad ee Daanyeel, kuwaas oo ah runo la xidhiidha dhaqdhaqaaqii Millerite-ka ee malaa’igta kowaad, kuwaas oo lagu soo celin doono oo si ka buuxda loo fahmi doono dhaqdhaqaaqa boqol iyo afartan iyo afarta kun. Mid ka mid ah runahaas waa habka daahirinta ee saddexda tallaabo leh ee la xidhiidha masaalka tobanka bikradood. Runta ugu horraysa ee William Miller fahmay marka laga eego wakhtiga nebinnimada waxay ahayd “toddobada jeer” ee Laawiyiintii labaatan iyo lix, runtaasna waxaa lagu aqoonsaday Daanyeel laba iyo toban, waana runta ugu horraysa ee taariikhda Millerite-ka ee halkaas lagu xusay.

Laakiinse adigu, Daaniyelow, erayadan qari, oo kitaabka shaabadee ilaa wakhtiga dhammaadka; qaar badan baa kol iyo meel u ordi doona, oo aqoontuna way sii badan doontaa. Markaas anigoo Daaniyel ah ayaan eegay, oo bal eeg, laba kale ayaa taagnaa, midna dhinacan ka taagan xeebta webiga, kii kalena dhinacaas ka taagan xeebta webiga. Mid baa ninkii dhar wanaagsan xidhan ku yidhi, kaas oo dul taagnaa biyaha webiga, Intee in le’eg ayay ahaan doontaa ilaa dhammaadka waxyaalahan yaabka leh? Oo waxaan maqlay ninkii dhar wanaagsan xidhan, kaas oo dul taagnaa biyaha webiga, markii uu gacantiisa midig iyo gacantiisa bidixba samada u taagay, oo uu ugu dhaartay kan weligiis nool in ay ahaan doonto wakhti, wakhtiyo, iyo badh; oo markii uu dhammeeyo inuu kala firdhiyo xoogga dadka quduuska ah, waxyaalahan oo dhammu way dhammaan doonaan. Oo waan maqlay, laakiinse ma aanan

garan; markaasaan idhi, Sayidkaygiyow, maxay ahaan doontaa dhammaadka waxyaalahan? Oo isna wuxuu yidhi, Soco, Daaniyelow, waayo, erayadan waa la xidhay oo waa la shaabadeeyey ilaa wakhtiga dhammaadka. Qaar badan waa la daahirin doonaa, oo waa la caddayn doonaa, oo waa la tijaabin doonaa; laakiinse kuwa sharka leh si shar leh bay u falayaan; oo kuwa sharka leh middoodna ma garan doono; laakiinse kuwa xigmadda leh way garan doonaan. Daaniyel 12:4–10.

Qoraalkani wuxuu ku bilaabmayaa in kitaabka Daanyeel la shaabadeeyo ilaa wakhtiga dhammaadka, wuxuuna ku soo gunaanadmaya in kitaabka Daanyeel la shaabadeeyo ilaa wakhtiga dhammaadka. Inta u dhexaysa shaabadeyntii hore iyo tan dambeba ee erayadii Daanyeel, markhaatifurka lagu dhaartay ee “Kan weligiis nool” wuxuu ahaa “inay ahaan doonto wakhti, wakhtiyo, iyo badh; oo markuu dhammeeyo inuu kala firdhiyo xoogga dadka quduuska ah, waxyaalahan oo dhammu way dhammaan doonaan.”

Kii bixiyey markhaatifurkan dhaarta leh wuxuu ahaa Kii biyaha dul saarnaa, oo dhar wanaagsan qaba. Daanyeel wuxuu arkay malaa’ig webiga Xiddeqel dhiniciisa ka taagan, iyo malaa’ig kale oo dhinaca kale ka taagan, mid ka mid ah malaa’igahaasna wuxuu weydiiyey su’aal, taas oo Kii biyaha dul saarnaa ka jawaabay. Su’aashu waxay ahayd, “Ilaa goorma?” Kuwanu waa isla labada eray ee ugu horreeya su’aasha lagu weydiiyey aayadda saddex iyo tobnaad ee cutubka siddeedaad ee kitaabka Daanyeel.

Markaasaan maqlay quduus keliya oo hadlaya, quduus kalena wuxuu ku yidhi quduuskaas hadlaya, Ilaa goormay sii ahaan doontaa muujinta ku saabsan allabariga joogtada ah iyo xadgudubka baabba’a, oo quduuska iyo ciidankaba loo gacangeliyo in cagaha lagu tunto? Isna wuxuu igu yidhi, Ilaa laba kun iyo saddex boqol oo maalmood; dabadeedna quduuska waa la nadiifin doonaa. Daanyeel 8:13, 14.

Qaab-dhismeedka nebiyadeed ee isku midka ah ayaa laga helayaa labada wada hadalba, marka laga reebo in cutubka siddeedaad Daanyeel joogo Webiga Ulaay, ee aanu joogin Webiga Xiddeqel. Cutubka siddeedaad malaa’ig (quduus) ah ayaa “ku tidhi quduuskaas hadlaya, ilaa goorma.” Erayga Cibraaniga ah ee loo turjumay “quduuskaas,” waa erayga Cibraaniga ah ee “Palmoni,” oo macnihiisu yahay Tiriyaha Yaabka leh, ama Tiriyaha Siraha. Cutubka siddeedaad Ciise (Tiriyaha Yaabka leh) ayaa hadlayay, quduus kale ayaana Ciise (quduuskaas) weyddiiyey, “ilaa goorma.”

Cutubka laba iyo tobnaad, Kan biyaha ku dul taagan waxaa weyddiinaya malaa’ig ku taagnayd mid ka mid ah geesaha Webiga Hiddeqel, “ilaa goorma?” Labadan tuduc waa in isla mar la tixgeliyaa, sadarba sadar. Su’aasha ugu horraysa ee cutubka siddeedaad waa, “ilaa goorma baa aragtidu ku saabsan tahay ku tumashada meesha quduuska ah iyo ciidanka, taas oo marka hore lagu fuliyey jaahilnimo, dabadeedna baabannimo?” Su’aasha cutubka laba iyo tobnaadna waa, “ilaa goorma bay ahaan doontaa dhammaadka waxyaalahan yaabka leh.” Jawaabta lagu dhaartay ayaa markaas waxaa bixiya Palmoni, Tiriyaha Yaabka leh, kaas oo huwan dhar wanaagsan oo ku taagan biyaha dushooda: “waxay ahaan doontaa wakhti, wakhtiyo, iyo badh; oo markuu dhammaystiro inuu kala firdhiyo xoogga dadka quduuska ah, waxyaalahan oo dhammu way dhammaan doonaan.”

Su'aalaha Wabiyada Ulaay iyo Hiddekel waa: "Ilaa goormay ahaan doontaa waxyiga ku saabsan kala firdhinta dadka Ilaah, taas oo jaahilnimo dabadeedna baabanimadu dhammaystirto iyagoo ku tuntaya meesha quduuska ah iyo ciidanka?" Jawaabtu waa in ku tumashadu ay ku dhammaanayso 1798, marka hawshii Palmoon ee kicinta macbudka Milleriyiinta ay bilaabato, dabadeedna ay ku dhammaato lix iyo afartan sannadood ka dib, 1844, markii meesha quduuska ah la nadiifin lahaa.

Cutubka laba iyo tobnaad Daanyeel wuxuu maqlay wada hadalka, "laakiinse anigu ma aanan garan." Daanyeel wuxuu muujiyey rabitaan uu ku doonayo inuu wax fahmo, sida uu uga muuqdo weyddiintiisii Masiixa. "Sayidkaygiyow, maxay noqon doontaa dhammaadka waxyaalahan?" Muujintiisa rabitaanka uu ku doonayo inuu wax fahmo waxay u taagnayd rabitaanka bikradaha xigmadda leh inay wax fahmaan, waayo wada hadalka oo dhammu waxa la dhex dhigay labada tixraac ee ku saabsan kitaabka Daanyeel in la shaabadeeyo ilaa wakhtiga dhammaadka. Daanyeel wuxuu u taagnaa rabitaankii la saaray William Miller inuu fahmo runta la furay 1798, oo runta ugu horraysay ee loo hoggaamiyey inuu garto waxay ahayd ku tumashadii meesha quduuska ah iyo ciidanka, marka hore jaahilnimadu, dabadeedna baabanimadu, intii lagu jiray muddadii xoogga dadka quduuska ah la kala firdhiyey iyadoo la fulinayo "toddobada wakhti" ee Laawiyiintii labataan iyo lix.

Rabitaankii Miller ee ahaa inuu runta ogaado waxaa matalaya rabitaankii Daanyeel, hase yeeshee fahamkii Miller ma ahayn mid dhammaystiran. Daanyeel wuxuu metelaa rabitaankii Miller, Belteshazzarna wuxuu metelaa kuwa leh faham dhammaystiran oo ku saabsan arrinta iyo aragtida. Waxaa jira ugu yaraan shan runood oo muhiim ah oo qayb ka ahaa waayo-aragnimadii Milleriinta ee cutubka laba-iyo-tobnaad ee Daanyeel, kuwaas oo heli doona isbarbar-dhac u dhigma taariikhda boqol iyo afartan iyo afarta kun. Mid waa in ay rumoobeen oo ay fahmeen inay rumaynayaan masaalka tobanka bikradood, oo leh habkiisa imtixaanka ee saddexda tallaabo leh; tan kalena waa inay fahmeen dhagaxa aasaaska u ah "toddobada jeer," ee Laawiyiintii cutubka lix iyo labataan.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalkeenna xiga.

"Markaas boqortooyada jannada waxaa loo ekaysiin doonaa toban bikradood oo laambadahoodii qaatay oo u baxay inay aroska la kulmaan. Shan ka mid ahna waxay ahaayeen xigmad leh, shanna nacasyo. Kuwii nacasyada ahaa laambadahoodii way qaateen, saliidse lama ay qaadan; laakiin kuwii xigmadda lahaa waxay saliid ku qaateen weelashooda iyagoo la socda laambadahooda. Intii aroosku raagay, kulligood way lulaadeen oo seexdeen. Habeenbadhkiina qaylo baa dhacday, Bal eega, arooskii waa imanayaa; u baxa inaad la kulantaan. Markaas bikradahaas oo dhammu way kaceen, oo laambadahoodii hagaajiyeen. Kuwii nacasyada ahaana waxay kuwii xigmadda lahaa ku yidhaahdeen, Saliiddiinna wax naga siiya; waayo, laambadahayagii way bakhtiyeen. Laakiin kuwii xigmadda lahaa way u jawaabeen iyagoo leh, Maya; waaba intaasoo ay nagu filnaan weydo annaga iyo idinkaba; ee waxaad u tagtaan kuwa iibiya, oo naftiinna u soo iibsada. Intay iibsan u socdeenna, arooskii waa yimid; kuwii diyaarsanaa waxay isaga la galeen arooskii; albaabkiina waa la xidhay. Dabadeedna waxaa yimid bikradihii kale iyagoo leh, Sayidow, Sayidow, noo fur. Laakiinse isagu waa u jawaabay oo ku yidhi, Runtii waxaan idinku leeyahay, idin garan maayo. Sidaas daraaddeed soo jeeda; waayo, garan maysaan maalinta iyo saacadda uu Wiilka Aadanahu

imanayo.”

“Waxaynu hadda ku nool nahay wakhti ugu khatarsan, oo midkeenna qudhina yuusan ka daahin inuu raadsado diyaar-garowga imaatinka Masiixa. Yaanu jirin qof ku dayda tusaalaha bikradihii nacaska ahaa, oo u maleeya inay ammaan tahay in la sugo ilaa ay dhibaatadu timaaddo ka hor intaan la helin diyaar-garowga dabecadeed ee lagu istaago wakhtigaas. Aad bay u daahi doontaa in la doondoono xaqnimada Masiixa marka martida la soo geliyo oo la baaro. Haatan baa la joogaa wakhtigii la huwan lahaa xaqnimada Masiixa,—taas oo ah dharka arooska ee kugu habboonayn doona inaad gasho cashada arooska ee Wanka. Masaalka dhexdiisa, bikradihii nacaska ahaa waxaa lagu muujiyey iyagoo saliid baryaya, hase ahaatee ku guul-darraystay inay helaan markii ay codsadeen. Tani waxay astaan u tahay kuwa aan isu diyaarin iyagoo horumarinaya dabecad u taagnaan karta wakhtiga dhibaataada. Waxay la mid tahay sidii iyagoo deriskooda ku odhanaya, I sii dabecaddaada, haddii kale waan halligmi doonaa. Kuwii xigmadda lahaa ma ay siin karin saliidooda laambadihii sii damaya ee bikradihii nacaska ahaa. Dabecaddu lama kala gudbin karo. Lama iibsana karo mana la gadan karo; waa in la kasbadaa. Rabbigu wuxuu qof kasta siiyey fursad uu ku helo dabecad xaq ah inta lagu jiro saacadaha tijaabada; laakiin ma uusan diyaarin jid uu wakiil bani’aadminimo ahi ugu gudbin karo mid kale dabecaddii uu isagu kobciyey isagoo soo maray waayo-aragnimooyin adag, isagoo casharro ka bartay Macallinka weyn, si uu dulqaad ugu muujiyo imtixaanka hoostiisa, oo uu iimaan ugu dhaqmo si uu buuraha wax aan suurtagal ahayn uga qaado. Suurtagal ma aha in la gudbiyo udgoonka jacaylka,—in qof kale la siiyo debecsanaan, xeelad, iyo adkaysi. Suurtagal ma aha in qalbi bani’aadminimo ahi qalbi kale ku shubo jacaylka Ilaah iyo jacaylka aadanaha.”

“Laakiin maalintu way imanaysaa, oo way ina soo gaadhaysaa, markaas oo wejiba kasta oo dabecaddu lagu muujin doono jirraabaad gaar ah. Kuwii run ugu sii ahaada mabda’a, oo rumaysad ku dhaqma ilaa dhammaadka, waxay ahaan doonaan kuwii lagu xaqiijiyey inay run ahaayeen intii lagu jiray saacadihii hore ee waqtigooda tijaabada, marka la marayay imtixaan iyo dhib, oo sameystay dabecado u eg Masiixa. Waxay ahaan doonaan kuwii barbaarshay aqoon dhow oo ay la leeyihiin Masiixa, kuwaas oo, xigmaddiisa iyo nimcadiisa, ka qaybqaata dabecadda rabbaaniga ah. Laakiin qofna qof kale ma siin karo qalbi-u-hurid iyo sifooyin sharaf leh oo maanka ah, mana ku buuxin karo waxyaalihiisa ka dhiman xoog akhlaaqeed. Midkeen kastaaba wax badan ayuu midka kale u qaban karaa innagoo dadka siinayna tusaale u eg kii Masiixa, oo sidaas ku saameynayna inay Masiixa ugu tagaan xaqnimada aanay la’aanteed ku istaagi karin xukunka. Dadku waa inay arrinta muhiimka ah ee dhismaha dabecadda si tukasho leh uga fiirsadaan, oo ay dabecadahooda u qaabeeyaan sida tusaalaha rabbaaniga ah.” The Youth Instructor, January 16, 1896.